

SZENTESÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár
 egy negyedévre 1 frt 25 kr., félévre 2 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 I. tized 265. szám, özv. Fried Józsefné urnó házában, hvá a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket
 és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsekelt árjegyzék szerint számít.

Jó barátok.

Szárdunak, a kitünő francia szín-
 művésznak van egy elmés humorral irt
 vigjátéka, mely a fentebbi címet viseli
 s amelyben a szellemes francia író an-
 nak a jó barátságának a kétes értékét
 tárja a néző elé, mely beleviszi ugyan
 az embert — a jó barát jogcímén —
 mindenféle kellemetlenségbe; de nyomban
 cserben hagyja, ahogy komolyabb
 baj fenyegeti.

A kacagató jelenetek hosszú soro-
 zatában aztán egyetlen-egy mélyen meg-
 indító is van: az, amelyben az albarátok
 által cserbenhagyott hős épp abban
 az egyben kényszerül felismerai igaz
 jó barátját, akit eddig tulajdonképen
 ellenségének hitt.

Ezt a vigjátékot és a keretében
 lejátszódó, operettbe illő összes jelenet-
 teket juttatja eszünkbe az a barátság
 is, mely Balogh János megyei árvászé-
 ki elnök és Sima Ferenc, vagy Sarkadi
 Nagy Mihály polgármester és Sima
 Ferenc közt áll fenn s amelyben — ki
 ne venné ezt észre — bizony az árva-
 széki elnöknek és a polgármesternek
 jut a szenvedőleges szerep, míg a jó
 barát: Sima Ferencnek a kisértő Me-
 fisztó szerepe jut osztályrészlül.

Aki figyelemmel kísérte a közelmúlt
 eseményeit, azt a kínos erőlködést, me-
 lyet a vármegyei tisztújításnál Sima

Ferenc és érdektársai az alispán meg-
 buktatására kifejtettek és amelynél Ba-
 logh János árvászéki elnöknek az alis-
 páni ellenjelölt halátlan szerepe jutott;
 aki tudja mindazt, mi e küzdelemben a
 függöny mögött játszódott le és tanuja
 volt annak, mint állította fel e tusában
 Sima Ferenc, ügyes színpadi rendezőként,
 a maga szereplőit és ezek közt Balogh
 János barátját egészen a saját kénye
 szerint; aki előtt nem titok: mint fog-
 dadkozott Balogh János egész ünnepé-
 lyesen az alispánjelöltség ellen és mint
 hagyta magát mégis e jelölésbe belelo-
 vágoltatni; aki végre csak közelebb is
 szemlélője volt annak: miképpen vitte
 bele Balogh Jánost ez a kétes értékű
 barátság, egy előlegezett védelemmel
 olyan fölebbezésbe, mely — mint a mi-
 niszteri elutasítás is tanúsítja — sem
 helyén sem idején való nem volt és aki
 mindezek után elolvassa a „Szentesi Lap“
 f. évi 63-ik számának vezércikkét, mely-
 ben a Szárda-útorozta jó barátság édes-
 kesernyészavakkal kívánja tetszetősé-
 bé tenni a vallott kulacrot: az mind-
 járt tisztában van a helyzettel és egy
 pillanattal sem lesz kétségben az iránt,
 hogy itt a barátság egy olyan válfajá-
 val áll szemben, amelyre nagyon ráillik
 a mondás: „Csak a jó barátaitól mentis
 meg, istenem! Az ellenségeim ellen aztán
 majd megvédek én magamat!“

És amit Balogh Jánosra mondtunk,

ugyanaz illik a polgármesterre is, azzal
 a különbséggel, hogy itt, közte és Sima
 Ferenc közt nem pusztán ily kétes ér-
 tékű barátság, hanem bizonyos érdek-
 közösség is áll fenn, mely a cimboraság
 laza szálait jobban összecsomózza és ez
 által szinte szétéptethetlenné teszi.

Ha polgármesterünk úgy egy tel-
 jesen szabad órát szakítana magának,
 egy órácskát, amikor magába száll és
 végig tekint hivataloskodása 6 évén s
 az ezen idő alatt elszenvedett összes
 kellemetlenségeken: bizonyára ő maga
 is úgy fogja találni, hogy azokat túlnyomó
 részben e kétes barátságának köz-
 szűnheti; hogy ez vitte bele sok olyan
 cselekedetbe, amiből kellemetlensége származott
 s amit önállóan, a maga lábán, a maga
 esze után járva, bizonyára elkerül.

Azok a reputacionális közgyűlések,
 az a sok miniszterzaklató küldöttség,
 azok a hatalmas orrok, amiket az elől-
 jároság és képviselőlet, de első sorban
 mindenestre a polgármester kapott fül-
 láról, mint például a zugírászat ügyé-
 ben is — azok mind e barátság keserű
 gyümölcsei.

Szinte bámulatos az, hogy ily ba-
 rátság címén hogyan rendelheti alá akaratát,
 nézetét, hivatali ténykedését egy
 különben eszes, értelmes és alapszámban
 jóindulatú ember a más akaratának és
 nem is tudjuk ennek más magyarázatát,

TÁRSA.

A Futri Tamás tévedése.

Vig elbeszélés.

17.

Írta: Bánfalvi Lajos.

(Folyt. és vége.)

— Igen. Ma reggel, közvetlen hogy ön
 távozott tőlük, náluk voltam és fölvilágo-
 sítottam őket a sajnós félreértés felől. Gyü-
 rümet is elhoztam. Látja? mondá, csintalan
 jó kedvvel mutatva fel kezecskéjét. Mikor az-
 tán otthon értesültem, hogy atyám az én
 nevemben ide kérte önt, azonnal írtam Fló-
 rának és megkértem, hogy szállóival együtt
 ő is jöjjön ki.

— Mennyi hálával tartozom önnek!
 mondá Tamás úr hévvel.

— Téns ifjúram, pszt pszt! szakította
 félbe hálalközlését a vén Ferenc hangja a
 cseréjk mögül. Erre, erre! Itt vagyok.

A hús lég valamennyire magához
 térítette a vén korhelyt, bár még mindig
 jelentékenyen tőntorgott.

— Mi az? Mi baj? kérdezte Tamás
 úr, hozzá sietve.

— Hehehe! vigyorgott az öreg. Hát
 izé, no, kijöttem.

— Látom! De hiszen kend leitta ma-
 gát. Tántorog.

— Igen, furlangoskodott az öreg; a
 szegszárdi teszi. Hehehe! gondoltam: kijö-

vök. Az a tanácsos, az a . . . hálterrói ott
 volt. De megadtam neki, meg ám. Azt mondtam:
 ha tálcán kínálja, sem keil nekünk a
 leánya! Hehehe!

— Mit? Ezt merre kend mondani? El
 szeméim elől, vén barom! Meg ne lássam
 kendet többé soha!

— De, édes ifjú ram, hiszen . . . da-
 dogta a vén barom; hiszen csak . . . izé
 . . . no . . .

Tamás úr már nem hallotta, hátat for-
 dítva neki, visszasietett a társasághoz.

— Mi az? Valami szerencsétlenség történt
 talán? tudakolta Czenkő. Őn egészen
 kiválózott a színeből.

— Borzasztó szerencsétlenség! dadogta
 Futri úr izgatottan. Bereghi tanácsos távol-
 létem alatt nálam volt és szolgám, az a vén
 barom, az az ostoba részeg fickó annyira
 megsértette, hogy sohasem remélhetem bo-
 csánatát.

— Gondolja? pajkoskodott vele Fanni,
 ki már lekötődte aggodalmát és kinek ve-
 született vig kedélye ismét fölülkerekedett.
 Én az ellenkezőt hiszem. Tekintsen csak
 erre.

Jobbra mutatott, a tisztás nyílása felé,
 hol Bereghi tanácsos szeliden megadott arca
 és szikár alakja tűnt elő. A tanácsos úr
 egyik karján nejét, a másikon leányát ve-
 zelve, ünnepélyes lassúsággal közeledett fe-
 léjük.

— Kegyéde anyga! kiáltott vissza Ta-
 más úr Fanni, az érkezők elé rohanna.

Flóra, imádott leánykám! Megbocsát e ne-
 kem, ha szent fogadtást teszek, hogy soha,
 soha nem iszom többé és így hasonló téve-
 désektől ment leszek!

Hévvél, bensőséggel mondá e szavakat,
 miközben a leánya kezét megragadva, aj-
 kához emelte.

— Megbocsátok! rebegte Flóra kis-
 asszony.

— Hiszen tévedni, mi is tévedtünk,
 vélekedek ő nagysága kegyesen. S hogy ezt
 elkerüljük, édes Futri úr, jövőben itt le-
 gyen állandóan helye, leányunk mellett.

— Nagyságos asszonyom! édes leány-
 kám! tördelte Futri úr, egy hosszú üléseben
 olvadva össze a Bereghi-családdal, melynek
 e pillanattól tagja lón.

Fanni szokott csintalanságával lepett
 az elérzékenyülő csoporthoz.

— Ime egy boldog és egy boldogtalan
 szerelmes! mondá szelvelgett kétségbeesés-
 sel előbb barátinjére, aztán önmagára mu-
 tatva. Egy boldogtalan szerelmes, tette hozzá
 siró hangon; ki fájdalmasan várja boldog
 megszabadulása óráját.

— Boldogtalan, te: kinek boldogságo-
 mat köszönhetem! kiáltá Flóra kisasszony,
 részvétel ölelven őt keblére.

— Fájdalom, nagyon boldogtalan!
 Engedd, édesem; folytatja Jenőre mutatva,
 hogy bemutatassam neked, akit szeretek, de akit
 szeretnem nem volna szabad, mert atyám
 nem szenvedheti a gyógyyszereszeket.

nyitját találni — csak az érdekközösséget.

Mert *Sarkadi* Mihály polgármester ma már sokkal többet áldozott e barátságának; sokkal több oly eszelekedete fűződik hozzá, mely a jó közigazgatás szempontjából nem állja ki a bírálót; sokkal messzebb ment felé a lejtőn, semhogy képes legyen e barátság támaszát nélkülözni, vagy pláne, vele szakítani.

Amikor ezt tenné, abban a pillanatban ellene fordulna az. S akit ma legjobb, legmegbízhatóbb barátjának tart: az kiáltana legelőbb és leghangosabban: „*Feszítsd fel!*“

Hogy ez állításunk igaz — ám olvassa el *Sarkadi Nagy* Mihály polgármester a „*Szentesi Lap*“ ugyanazon vezércikkét, melyre fent hivatkoztunk és amelyben — ha nyugodtan, elfogulatlanul bírálja — már is megtalálja, — bár kétségtelenül elburkoltan — a Pál-fordulása csiráit.

Távol van tőlünk még gondolata is annak, hogy mi vessünk üszköt e barátságok közé és megbomlasztásukat elősegítsük.

Meg fogja azt bomlasztani maga az idő s talán már a nagyon közel jövőben. Mert a készülődő események nem olyan természetűek, amelyeknek tisztító tüzeit az ilyen kétes értékű barátság kiállja és ezek az események, ha lassan haladnak is a kibonyolítás felé, de haladnak és senki, semmi által fel nem tartóztatathatók.

Ez események folyamán — ezt jóstehetség nélkül is előre megmondhatjuk — lehet ugyan, hogy a *jó barát* tesz majd ellenük kísérletet a barátság örve alatt, de bizonyára nem annak érdekében.

Hallani fogjuk, a *zsrarnoki önkény*, a *személyes bosszú* fölött való méltatlankodás hamis hangját. De amikor ez a hang a legharsányabban kiált: akkor se higgyék a jó barátok, hogy ez az ő érdekükben történik, hanem tör-

ténik igenis a kiálló szívének azon roszindulalából kifolyólag, melylyel a „*zsrarnoki önkény*“ urai ellen viselkedik.

Mig ha elképzelték a pillanatot, melyben az ideig-öráig még elodázható, de elkerülhetlen végkifejődéshez érünk — ám emlékezzenek rá az illetők — az a *jó barát* lesz az első, ki akkor cserben hagyja őket, mint súlydó hajót az óvatos patkányok.

És ekkor, talán későn, bizonyosodnak majd meg arról, hogy itt megfordítva történt, mint a bibliai pátriárkánál: a *kéz*, mely belevitte őket minden kellemetlenségbe, volt a *Jakobé*; de a *hagy*, mely ekkor ellenük támad, az az *Ézsau* hangja lesz.

S mert tudjuk, hogy ez így van; mert tudjuk azt is, hogy úgy *Balogh János* árvaszéki elnök, mint *Sarkadi Nagy* Mihály polgármester — e barátkozástól eltekintve, amely iránt elfogultak — mindenben józan gondolkosú, értelmes és teltséges tagjai közéletünknek, kik e barátkozás nyíge nélkül áldásai lehetnének vármegyéknek és szülővárosuknak — ezt tudva, talán joggal kérdehetjük tőlük: vajjon szakítottak-e már ki életükből egy pillanatot arra, hogy e barátságot a maga igaz értéke vagy inkább értéktelensége szerint mérleget-jék? s nem látják-e be azt, hogy *igazi jó barátait*ak nem ott kellene keresniök, ahová tényleg csatlakoztak, hanem inkább vélt ellenfeleik táborában, ahol ha nem tömjeneznek is hiúságuknak és eszelekedeteiket elfogulatlanul bírálják — de bizonyára nem is sodornák őket soha olyan kényes helyzetbe, melyből a kibontakozás a lehető legkellemetlenebb.

— A közigazgatási bizottságból.

Lapunk múlt számának a közigazgatási bizottság gyűléséről szóló tudósítását következőkben egészítjük ki.

Törvényesen engedélyezett lapszerkesztés.

A közoktatásiügyi miniszter egy ren-

delele eltítja a tanárokat és tanítókat a lapszerkesztéstől és előforduló esetekben miniszteri jóváhagyástól teszi azt függővé.

E miniszteri rendelet kibocsátása óta történt, hogy a szomszédos Csongrádon két hírlap is keletkezett, melyek közül egyiknek, a „*Tiszavidék*“-nek felelős szerkesztője, *Éder János* ottani polgári iskolai tanár lón.

Természetes, hogy folyamodnia kelle a közig. bizottság újján a kormányengedélyért, mely most érkezett le és olvastatott fel a közig. bizottság gyűlésén.

Az engedély *Éder János*nak megadja a lapszerkesztés jogát mindaddig, amíg elene panasz nem merül fel, mely esetben a jog azonnal megszűnik.

S ismerve a Tisza jobbparti város keletmetes közéleti viszonyait — szinte előre látjuk, mint keresi-kutatja az ellenfél megszakadását a panaszt, mely *Éder János*t a törvényesen engedélyezett lapszerkesztéstől megfosztja.

Az árvák pénze.

Balogh János, a vármegye árvaszéki elnöke, előterjeszti havi jelentését az árvavagyon és ügykezeléséről.

Lévay Ferenc tanfelügyelő e jelentés kapcsán kiemeli, hogy a közig. bizottság jogkörébe tartozik az árvavagyon kölcsönének megbírálása és ellenőrzése, nevezetesen az, hogy e kölcsönök minlencor csak teljesen megbízható egyéneknek és a törvényes biztosíték mellett adatk-e meg? Épp ezért kívánatosnak tartaná, ha az árvaszéki elnök, legalább negyedévenként, e tekintetben is kimerítő jelentést terjesztene a bizottság elé, hogy ennek így módjában legyen törvényes ellenőrzési jogát gyakorolni. Kívánságát indítványként terjeszti a bizottság elé.

Az árvaszéki elnöknek ez indítványra adott válaszából önmémmel győződünk meg arról, hogy vármegyénkben, az ő kezelése és ellenőrzése alatt az árvák pénze mindent a leghigorúbban van kezelve és a kölcsönök még házakra sem adatk ki, hanem minlencor csak fekvőségre, földbirtokra. Egyébként kész az indítványt magáévá tenni és negyedévenként kimerítő jelentését

— Sajátságos ellenszenv, kockáztatta meg nézetét a tanácsos úr, ki eddig a nagy meghatottságtól nem jutott szóhoz.

— Amelyhez önök, uram, semmi köze! támadt rá gorombán az érdemes könyvkiadó, rohamlépésben törtéveten elő a cserjék mög-gül, amelyek eddig elfödtek.

— De, Róbert! Kérjelte a felesége.

— Hallgass, asszony! Azt hiszed, csak neked van jogod: a cserjék közt bujkálni? rivalt rá férje és aztán Jenőhöz fordulva, folytatta:

— Nos, uram?

— Nos, én nem mondom le a leányáról.

— Oh, én sem! Leányom nagyon egészséges.

— Es miután oly határtalan gyűlölettel van pályám iránt . . .

— Igen, határtalan . . .

— Óhajtanám, hogy egyszer derekasan megbetegedjél!

— Oh, oh! Talán megmérgezne?

— Éppen nem: kigyógyítanám. Belátná ekkor, hogy a mérég is hasznos lehet, mig az ön kiadványai . . .

— Ej, hogyan békét a kiadványaimnak! Eleget bosszankodom úgy is a sok haszontalan könyv fölött, mely most sajtó alól kikerül.

— Ugyan mi fölött is nem bosszankodsz te, atyuskám? hízeltett Fanni, az érdemes úr állat megerőgátva.

— Minden fölött, csak te fölötted nem. — Látja! Éppen ezért adja hozzám 'sietett Jenő megjegyezni.

— Éppen ezért?

— Természetesen! Csupán egészségi szempontból. Tudja talán, hogy a harag epét nevel; az epe egyik szüksége kelleke a jó emésztésnek, jó emésztés nélkül pedig nincs egészség, nincsen életöröm. Ha tehát nekem adja az egyetlen, ki bosszúságot nem okoz önnek és így az epekiválást gátolja: csak saját egészsége érdekében cselekszik.

Az érdemes könyvkiadót ez a hosszú beszéd rendkívül meghatotta. Néhány pillanattal gondolkodott, aztán minden szót hangsúlyozva, felelt:

— Hallja-e uram! Ez a gyöngéd gondoskodás, melylyel ön az egyetlenlől is meg akar fosztani, ki egészségemre káros befolyással lehet, annyira megindító, hogy négy szem közt óhajtanék önnek a tárgyban értekezni.

— Édes jó atyuskám, cirógatta Fanni gyöngéden.

— Négy szem közt; folytatta Czenk úr, nem figyelve a félbeszakításra. Ez ná-lam annyit jelent, hogy karját nyújtja ennek a kisasszonynak (itt Fannira mutatott) és azonnal lakásomra követ.

E pathetikus beszéd után a maga részéről nejenek nyújtá karját és bókolvá fordult Bereghieki felé.

— Tanácsos úr, ajánlom magamat. Ha nem lenne szerénytelenség részemről: szívesen látom ön-t ma este, leányom elfjegyzési ünnepélyén.

— Egy pillanatra még, hölgyeim és uraim, egyetlen pillanatra! állít meg Tamás úr a boldog családot. Mielőtt e helyet elhagynók, valakinek még bocsánatot kell kérnie a tanácsos úrtól, amiért oly durván megsértette. Hej, Ferenc! Ferenc!

A vén szolga még mindig nem volt képes felfogni: mi ingerehette fel annyira az ő téns ifj' urát és mély keserűséggel el-telve, tántorgott a cserjék mögött.

A hívára azonnal előrohant és az ijed-ségtől meglehetősen kijózanodva, szalutált:

— Parancs, téns ifj' uram!

— Térdre vevé gonosz! rivalt rá Tamás úr. Kérjen kend bocsánatot a nagyságos úrtól, vonja kend vissza a szavát.

A vén katona félre simította kivikszolt bajuszát és katonásan összelútvén bokáit, mondá:

— Nagyságos uram, elveszünk a le-ányát!

Szavait szívből fakadó hangos kacaj követte és a lársnág együtt, a legvidámabb hangulatban, derús boldogsággal tért vissza a városba.

(Vége.)

bemutatni, mit a közg. bizottság aztán határozottá emel.

A többi jelentéktelenebb szakreferáda után, elnök a gyűlést 12 órakor bezárja.

Közfürdőt a közönségnek.

Ha a nemzetek műveltségét a szappan-szükséglet mennyiségét szerint mérlegelik, akkor egészségi állapotát, testi épségét, tisztaságát bizonyára közfürdők számától kell függővé tenni, mert bármely tekintetben szolgál is zsinórmértékül a szappan-szükséglet a műveltség dolgában; nem kevésbé szolgálhat ugyanolyan méretűl az egészségi állapotnál a közfürdők száma.

A polgárok egyetemes munkálkodása a város, az állam, a haza boldogítására iránnyal és az utóbbinak kötelessége aztán a saját boldogságát polgárai között csipetben ként egy kiosztani, hogy jusson belőle legalább egy szemernyi mindenkinek, aki e közboldogság létesítésén fáradozott. És mi volna drágább mi volna becsesebb kiincs, kiválóbb boldogság a testi épségűl, az egészségűl? Képezhető-e valódi boldogság ott, hol a körök és nyavalyák különböző változai ritkítják a polgároknak ansíkúli is gyer soraít, ha mindjárt Dárius kínese áll is máskülönbön rendelkezésükre?

Hízonjára nem!

És mi celszerűbb az egészség fenntartására, mi szolgál inkább a testi épség, a tevékenység fokozására, mint a közfürdő, mely módot és alkalmat nyújt minden polgárnak, hogy a nyár melegétől eltikkadt, fáradt testét tiszta, hús vérezen fűrösse, elernyedt idegét fölfrissítse.

Nemzeti érdeknek mondják kisdedeink ápolását, nevelését; vádként dörögjük a szülők fölébe a gyermekhalandóságot, de megfelfedezünk arról, hogy a csecsemőből fejlődött ember szintén gyermeke egy közös szülőnek, a hazának, városának, és egészsége fenntartásáról gondoskodni szintoly köze-
 érdeket, mint a kisdednevelés és hogy ez érdeket megvédeni, sőt bármily áldozat árán is előmozdítani: minden város hatóságának erkölcsi kötelessége.

Nemely hatóság, a város szerencsés földrajzi fekvésénél fogva fel van mentve e kötelesség teljesítése alól, mert ott részben maga a természet vette magára e gondozást.

A folyón vagy patakon, mely az ilyen város alatt folyik, csekély áldozattal lehet egy, a célnak megfelelő közfürdőt létesíteni, mint Szegeden, Szarvason és egyéb vízmenti városokban. A mi városunknak azonban nincs ilyen szerencsés fekvése és ha mindennek dacára, a főünk fél órányira kanyargó Tiszán egy részvénytársaság néhány év előlnt létesített is egy fürdőt, ezzel fölmentette ugyan a hatóságot ideig-óráig egy közfürdő létesítésének kötelezettsége alól, de a tapasztalatok mutatják, hogy nem véglegesen, mert a Tiszához vívó hosszú homoktengeren tikkszánt hőségben ezvevni le pár percnyi élvezetért a fürdőházhoz, hasonló a kinszenvedések és vezeklés útjához, melyen oda és vissza egyaránt elszendevi a zarándok a nélkülözés sanyarúságán.

Ha pedig a gyenge iskolás gyermek rövidbe úton, könnyebb módon kívánja magának a fürdés élvezetét megszerzeni, hát fölkeresi a búzós, iszapos kurcamedret, melynek összesűrűsödött, őrvénylő, zöldes vízében üdülés helyett csak betegség csiráit szedi fel magába, vagy olykor kora halálát is leli, áldozatául esve a különben egészsége fenntartására szánt fürdésnek — ahogy erről a kurcaörvények áldozatai évente bizonyoságot tesznek.

Másként, más úton és más eszközökkel kell tehát e bajon segíteni. Másként különösen ott, hol mint nálunk mód és eszköz kínálkozik, melylyel a város kedvezőtlen fekvését e tekintetben ellensúlyozhatjuk. Ez eszközöt ragadta meg a velünk hasonló fekvésű H.m. Vászárhely: költséget nem kimélve létesítvén az ártezi kútból kiömlő vízfolyásból egy ártezi-fürdőt.

Igaz, hogy egy ily közfürdő létesítése költséges, de nem szabad a költségekéstől

visszariadni ott, ahol ezer és ezer ember egészségéről van szó; ahol, mint nálunk és Vászárhelyen is, ez a költsékezés csak jól befektetett tőke, mely kétszeresen jövedelmez: egyszer pénzbeli jövedelemben, egyszer pedig a polgárok testi épségének edzésében.

A közfürdő szükségességét belátta a hatóság is a csongrádmezei orvos gyógy-szerész egylet memoranduma alapján; ki is küldött az egészségügyi szakosztály egy bizottságot a h.m.-vászárhelyi fürdő tanulmányozására. A vászárhelyiek készségesen szolgálták felvilágosítással sőt, hogy hatóságunk tervének kiviteletét előmozdítsák, Deák Mihály vászárhelyi főmérnök annyira ment az udvariasságban, hogy az ártezi fürdő egész tervezetét, a költségvetéssel együtt megküldötte a mérnöküli hivatalhoz.

És mi történik ezek után minálunk?

Lelkesedéssel karolja fel hatóságunk a pillanat hatása alatt az életre való eszméket, de csak azért, hogy lelkesedésén-k lángja gyorsan kibavadjon, miat a szalmaút. Lenyomják, ad akta teszki az ügyiratokat, hol azután vastag porréteggel borítva nyugszanak, míg a lelkiismeret szava föl nem ébred az intézők kebleben, vagy amíg el nem jön, ki a közügyek iránt jobban érdeklődik és tette rekerenti a nóában sinyölő intézőket.

Sokan azt hiszik, hogy városunkat elkerülte ez újabb betegség a látogatásával; pedig mennyire csalódnak!

Régen, évekel előbből felütötte már fejét e kör közigazgatásunkba, melyet tételetség, hanyagság, semmittevés jellemez már évek óta.

És az érdeklődés hiánya, az érzéketlenség a polgárok egészségi állapota iránt oka azután annak is, hogy nélkülözzük a közfürdőt, amelynek eszméje bizony elég régi keletű és kivitelre hiába vár; oka továbbá annak, hogy az ügyek csak csiga lépésben vagy, nóába esve, egyáltalán nem haladnak előre.

Az ártezi fürdő ügye is szerencsésen átaludt már egy pár telet és nyarat, míg a mult hónapokban a csongrádmezei orvosgyógyyszerész egylet memoranduma felrátta álmából, hogy rövid időre a haladás látszatával vakítsa az ügy iránt érdeklődőket. Most aztán újból alszik mélyen és nyugodtan, hogy majdan fölébredve, újból tette ingerelje a melegségtől lekonyult fejelet.

De ne aludjon el többé s ha már ennyire elkészt hatóságunk a létesítésével, legalább a jövő évben már élvezhessük áldásos voltát.

Üjdonságok.

Szentes, 1890. június 1.

Egy hét.

Beköszönt a kalászerelő június!

Vig dana veri fel rövid időn az aranykalászszaal ringatózó szántóföldeket. Peng a kasza az izzadó munkás kezében és rendre dől a kalász, ahogy szarát tövén vágja ketté a fényes acél.

Csak kövér legyen a rend, sűrű a kereszt; mert hiszen minden keresztet közt ez az egyedüli áldásos, mely jöletet hoz az embereknek.

Zajos volt hétfőn a népkert. Vagy kétszáz gyermek-angyal jelent meg a bírálók előtt, kik dilemmába jöttek, kinek adják a legelső díjat. Azt hinnők ezek után, hogy nálunk a gyermekek egészségügye valami kitünően áll, mikor olyan sok a pályázó egészséges gyermek. Igen ám, ha a 200 pályázó mellett nem volna más ezer meg ezer, kinek egészségi állapota olyan nyomorúságos, hogy pályázni sem mert.

Mikor a népkertben keresték-kutatták a szülőket, kik legjobban gondozzák gyermekeiket, akkor fult be a Kurca hirhed őrvényébe egy 13 éves fú, szülőinek egyetlen

reménye. Valóban megdöböntő, ha elgon dolgoz, hogy míg a város és megye intelligenciája az emberek megmentésén fáradoz, ugyanakkor nem jut nálunk egyetlen rendőr sem az őrvényi fűrdsi tilalmának nagyobb nyomatekára. Bezzeg az ártezi kútból mindig lézeng 3—4 darab András.

Van színházunk is. Ne tessék megjedni, nem théatrum, hanem búvész-komédia. Meg is látszik ám a nézőtérben. Úgy megtelik, mint nyáron, színészeinknél sofa.

Mégis huncut a , ha mindjárt talián is. Azt írja a búvész-direktor, hogy *Debrecentől-Budapestre* való átutaztatában áll meg Szentesen. Olyan ez, mint mikor valaki Szentesről Brassóba megy, hogy Pozsonyba jusson.

Volt kongregáció is. Alaposan ráolvas-ták a búlajástromot nemes városi tanácsunkra. Jól van így. Mert ezután talán majd nem apellál, rekurál örökké, hanem előbb a maga dolgát és kötelességét teljesíti.

Itt a sáskabiztos!

Kirendelek minden leiket a legelőre sáskát irtani. Ki van adva a parancs, hogy mindenki esernyővel jelenjék meg itt 'meg ott. Igen ám! De hát akinek nincs esernyője? Vegyünk újat, mondja a tanács, de pénzt nem ad hozzá. Így aztán teszi, aki akarja.

Szőrnyű szerencsétlenség történt ünep első napján a magyar államasuton. 500 ember forgott veszélyben és szerencse, hogy csak 5 ember halt meg. Mikor örjűk meg azt az időt, hogy az embereket nem gyötír el a munkával végkimerültség, míg munkaközben elaluszak, mint az a szerencsétlen gépész, ki keservesen fogja megfizetni főnökeinek takarékoságát.

Nagy a veszély Szentesen is. Itt a vívőmester. A derék vívó tanulók egyre-másra csinálják majd a párbajt. Addig élünk nyugton, míg meg nem tanulják sportosaink a vívást.

Nohát, örüljünk legalább addig az életnek!

— Személyi hir. Báró Fiáth miniszteri biztos május 29-én érkezett városunkba, hogy a sáskairtas iránt való érélyes intézkedést megtegye és 31-én az intézkedés megtétele után, elútozott.

— Iskolaszéki gyűlés. A polg. leányiskola kiegészítésének kérdése volt a csütörtökön tartott iskolaszéki ülésnek legfontosabb tárgya. Az iskolaszék a kebeléből kiküldött bizottság javaslata alapján kimondotta, hogy a négy osztályú kiegészítendő polgári leányiskolánál egy új tanszék kell szervezni, melynek évi \$40 fizetelt leendő javadalmazása iránt a városi közgyűlést fel fogja kérni. Egyszersmind a kir. tanfelügyelőnek azon határozott kijelentése folytán, hogy a polg. leányiskolánál működő óraadók alkalmazását — mint olyat, mely az iskola pedagógiai, didaktikai és rendtartási érdekeivel össze nem egyeztethető és a népoktatási törvénynyel is ellenkezésben áll — most már meg kell szüntetni: elhatározta, hogy az óraadók jutalmazásából egy második tanítóállomást is fog rendeztesíteni. Az egyik tanszékkal a nyelvi és történelmi, a másikkal pedig a mennyiség-tan-tervezetudományi tárgyak tanítása lesz egybekötve. Azonkívül a megválasztandó tanítóknak fogják tanítani a tornázást és női

kézimunkát, továbbá a német és francia nyelvet is, minél fogva folyamodók egyikétől vagy másiktól ezen tárgyakból is képesítés, illetőleg nyelvmesternői oklevél fog kivátnatni.

— **A fenyképész előtt.** A gyermekkiállításnál díjazott apróságok, pünkösdi utáni kedden álltak a fenyképész ördögös masináján előtt. Ha azt mondjuk, hogy álltak, hát ezt csak képtelleg vegye a nyájás olvasó, mert bíz azok nem igen álltak, hanem jó részt nagyon is erélyesen tiltakoztak azon fölvetés ellen, mintha ő piciségük képes volna csak egy pillanatra is nyugodni maradni. Így aztán egyik útt, másik állt, harmadik feküdt, negyedik-ötödik sirt, kacagott vagy a kezesekéjben szorongatott cukrot majszolta és az egész bébé-tábor egy kis nyüzsgő hangyabolyhoz vált hasonlatossá, mellyel a jó öreg Hegedűs bácsinak, az ördögös fotografáló masina tulajdonosának ugyancsak meggyűlt a baja. Mindazonáltal a felvétel csodálatos mód sikerült és valóságos gyönyörűség ez a képet nézni, amelyen mosolygó úde gyermekarcok, sárása fínturult kövér főcéskékkal váltakoznak és amely bizonyára kedves emléket fogja képezni minden szülőnek, kinek gyermekét a fenyképész üveglensége megörgeztette. De kedves emléke lesz ez a kép a gyermekvilág minden kedvelőjének, kik közül bizonyára egy sem mulasztja majd el — ezt az anyagkalk gyűjteményét megvenni.

— **A kispácsi vízvezeték alagsóvezése.** ha lassan is, de szépen halad előre s a hét folyamán bizonyosan be is fejezik a munkát, mellyel már a Kristó Nagy István féle házig haladtak. Az alagsóvezést a vállalkozó Jirasszék és Krausz cég most szakavatott budapesti iparosnál végezteti s minthogy a csőhálózatot sokkal mélyebbre fektetik, mint eddig volt, az agyagcsövek talán is sokkal vastagabb mint a régieké és az összehelyezés is több gondnal, szakértelemmel vitetik keresztül, remélhető, hogy czuval alapos munkát végeznek, mellyel egyszer-mindenkorra vége szakad a meddő kísérletezésnek s hogy most már a felsőpartiak állandóan közeli fogják érni a jó ártezi forrászvet, melyért eddig a nagy-piacra kelte fáradoztak.

— **Szentesi lovak a bécsi kiállításon.** A bécsi általános gazdasági kiállítással kapcsolatos időleges népies lokiállításra, vármegyeink területéről czuspán szentesi gazdák szállítottak fél lovakat, dacára annak, hogy az egész vármegye gazdaközönsége fel lett szólítva lovak kiállítására. A szentesi lovak a következő gazdák tulajdonát képezik: Czako Imre, Kürti Sándor, Mees Balogh Lajos és Sarkadi Nagy János. A nevezett négy gazda összesen 5 lovat állít ki s a kiállítás költségeihez a földmvelési minisztérium lovaként 50-50 ffrtal, a vármegye pedig 20-20 ffrtal járul. Így minden egyes lóra 70 ffr jut, minek folytán nagyon csekély lesz az a hozzájárulási hányad, mellyel a város kívánja a kiállítás költségeit kiegészíteni.

— **Közérő kirendelése.** A közveszély, mely határunkat a sáskajárással fenyegeti, arra indított báró Földi miniszteri bizost, hogy városunk polgármestere útján, törvényadta jogával élve, a sáskajárást kirendelje a közérő: a város polgárságát. E végből már a múlt hó 30-án szét is hordották az idezőjegyeket, figyelmeztetve a kirendeltek a meg nem jelenés súlyos következményeire és arra, hogy mindenki esernyővel jelenjék meg. Hisszik azonban, hogy fölfogva a veszélyt, mely végzetessé is válhat, mindenki igyekezni fog polgári kötelességét teljesíteni és nem lesz szükség a törvény szigorának alkalmazására.

— **Az alföldi kiállítás Aradon** a f. évi augusztus 2-ikán nyitja meg Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter az „Alföldi és délmagyarországi általános kiállítás-t”, melyet Arad város és megye védnöksége alatt a két törvényhatóság, az iparostűlet, kereskedelmi kamara és gazdasági egylet kiküldötteiből alakult bizottság rendez az aradi és temesvári kereskedelmi és iparkamarák területének bevonásával. A kiállítás külön e célra emelt épületekben lesz elhelyezve egyikétől igérekzik a nagyobb regionális kiállításoknak. Lesz iparcsarnoka, mezőgazdasági gépcsarnoka,

horászati, erdészeti, mérészeti pavilonja stb. Összesen tizenhét épületből fog állni a kiállítás telepe, melyet villamos fényvel világításnak lesz esteenkiint. Állatkiállításra lövésverseny és állatvásárral lesz összekapcsolva. Borkiállításán a fillokszera által vesélyezettett hírneves aradhegyaljai borok gazdag gyűjteménye mutatatik be. Lesz régészeti és művészeti tárgyak és szabadságharcis ereklyék kiállításai is. Ez utóbbi az egész országra kiterjed. A kiállítás iránt nagy érdeklődés mutatkozik s az előjelek után ítélve, igen sikerült lesz az. A kiállítással kapcsolatban sorsjáték is rendezetik, melynek 50 kros sorsjeggyel 300 arany értékű fönyeremény s azonfelül sok, értékes tárgyból álló nyeremény érhető el. A kiállítás alatt lesz az iparostűletek, a kereskedő ifjak országos kongresszusa, a mérészek nagygyűlése, nagy lövészünnepély, kerékpárverseny, tornaünnepély, a gazdatiszték orsz. gyűlése és az aradi tizenhárom vértánú szobrauk leleplezése. Az a közönség, mely az idén a nyári szünetűd belföldi utazásra szánja, helyesen teszi, ha a marosparti szép várost keresi fel, mely nagyvárosias jellegűleg fogva alkalmas nagyobb számú idegent is kényelmesen ellátni. A zóna igen megkönyviti az utazást s különösen annak, a ki hazánk délkeleti vidékét még nem ismeri, nagyon ajánlatos az aradi kiállítás meglátogatása. Szép vidéket, fejtűdött várost ismer meg s igaz magyar vendégszeretetet fog élvezni ama város falai között, mely már történelmi nevezetességű multja miatt is érdemes arra, hogy minden magyar ember megismerje és rokonszenvezzon vele.

— **Egyleti hír.** A f. hó 29-én érkezett városunkba gr. V. a y Lajos budapesti vívómester, hogy a sport-egylet azon tagjait, kik a vívó tanfolyamra beiratkoztak, a vívómesteregében oktassa. A tanítás hétfőn a f. hó 2-án veszi kezdetét, az előzetes megbeszélésre pedig a f. hó 1-ére vannak egybehíva a sport egyleti tagok. Az értekezlet este, a kaszinóban, társasvacsera kapcsán, ismerkedési estély fogja követni.

— **Telefon a vízvédelem szolgálatában.** Ármentesítő társulatunk, egy telefonhálózat kiépítésének eszméjével foglalkozik a társulati gátek mentén. Mint a „Szentesi Lap” írja, a telefonhálózat kiépítése mintegy 20—25 ezer forint költségre kerülne s azaz vigasztal, hogy — miután az érdekelt birтокosság az idén megtakarította az árvíz ellen való védekezés előirányzott költségeit, ennélfogva a telefonhálózat az édekeltség minden további megterhelhetése nélkül létesíthető volna. A nélkül, hogy e telefonvonal szükséges voltának bíralatába bocsátkoznánk, azt kérjük a nevezett lap szerkesztőjétől, mint társulati szakaszfigyeltől, amit különben az intézőktől már tavaly is kérdeztünk: vajjon azt hiszi, hogy az évről-évre előirányzott összeget *okvetlen muszáj* mindég elkölteni abban az esztendőben és nem szabad soha egy megtakarított rézkrajcárt sem átvinni a következő év javára?

— **Miniszterek cimborája.** Van nekünk egy hatalmas, nagyurunk itt Szentesen, ainek otyan óriási a befolyása, hogy azt soha, semmiféle kormányválság sem ingatja meg s legyen Tisza Kálmán, Baross Gábor, gróf Teleky Géza vagy gróf Szapáry Gyula a belügyminiszter, hát az neki mind síb, mert aki Magyarországon alba a belügyminiszteri piros bársony föltöbhe beled — már pusztán e eszelekedte által menten olyan puszpajtásává valók s hatalmasságának, hogy még a legtitkosabb gondolatait is közli vele és bele hagyja tekinteni minden kártyájába. A hatalmas — talán nevet nem szükséges megneveznünk, ime most is eldieszkiz vele a „Szentesi Lap” f. évi 63-ik számának vezércikkében, a Balogh János-fele appellata elutasításából kifolyólag, hogy „a belügyminiszteriumban nyert személyes információja alapján, Balogh János arvaszeki elnök, az általa felhozott indokoknál fogva, a kérdéses Dome-fele szikkasztás esetéből kifolyólag semmiféle felelősséggel nem tartozik: mert az ő idejében az ellenszörzés a közigazgatás minden fórumán keresztül vitetett s így az ő kiállít-

gatása a fogyelemi eljárás semmi bélyegző konzekvenciája alá nem esik.” Siet is megjegyezni, hogy az értelmeben ő is helyesli a miniszter rendelkezését. Hát mi nem utalunk arra, hogy ez a tisztelt nagyhatalmasság, mikor Balogh Jánost a fölebbezésbe belevitte, más hangon beszélt, hanem csak azt kérdezzük tőle: ugyan honnan tudhatja a miniszter előre, mi eredményre lesz Balogh János kiállgatásának s hogy történet, hogy ezt a tudását ő hatalmasságával már közölte is?

— **A kereskedő ifjak táncvigalma Hol** beborult, hol meg kideült az ég tegnap egész napon át s ahogy a felhők kergetőztek a levegő-eg kék boltozatán, vagy derűsen mosolygott le a nyári nap sugaras képe — a szerint vált derűse nap borongóra a bál rendezőinek ábrázata és hányódott lelkük, kétség és remény közt ingadozva. Mert a siker, az áltaiuk rendezett nyári táncvigalom sikere, melyért annyit fáradtak, mely megjutalmazandó leundett minden igyekezetüket, csak az égboltozat derűjétől-borujától függ s egy elhalasztott táncvigalom anyni, mint fél balsiker, sőt ennél is rosszabb, mert csak egy heti újabb aggodalmat hoz s még ekkor sem bizonyos, hogy az időjárás ekkor kedvezőbb lesz-e mint most? — No, de az égiek kegyesek voltak Merkur isten híveivel s ha borongott is vándorfelhő, nem sűrűsödött meg annyira, hogy terhet meg ne bírja s így aztán, ahogy elkövetkezett az esti 8 óra és vele a vigasság kezdete, lassan lassan sátor-telt az izlésesen díszített kényelmes sátor a vigadóké serévelyt, melyet a rendezőség kiváló előzekenysséggel s még kiválóbban örvendő, mosolygó ábrázattal fogadott. És megfeszült a búr, fel alá szállt a nyireltyű, huzta a cigány és repták a táncot, gyönyörűséggel, tüzes jókedvvel, pajzán játszsággal, hogy szinte kedvvel pillent meg a szem a mozgalmas tarka képen, mely eléje tárult. A táncmulatságon ott láttuk: *Zsilinszky Mihály* főispán és *Stammer Sándor* alispán urakat és városunk számos előkelő tagjait. — A táncvigalomban a következő hölgyek vettek részt: Leányok: Kristó Eszterike, Leimödörfer Berta (Budapestről), Szőlősy Blanka, Ehrlich Dinka, Neumann Ilika, Krecsmáry Róza, Kurcz Janka, Götzl Berta, Szrenkányi Karolin, Jeleny Mariska, Szűcs növérek, Klein Szida, Ehrmann Irma, Pollak Gizella (H.-M.-Vásárhely), Mezei Róza, Götzl Sarolta, Kovács Rózika és Teruska, Klein Helén (Szolnokról), Gibba Mariska, Rozner Hermin, Soós Julcsika, Szilágyi Erzsike, Gunst Csillika, Danics növérek, Gunst Helén, Gunst Paula, Dömsödy Teruska, Gunst Regina, Kálmán Juliska, Löwy Emma. Asszonyok: Bánfalvi Lajosné, Kiss Zsigmondné, dr. Schlesinger Karolyne, Tóth Gyuláné, Kiss Sándorné, Csuthó Zsigmondné, Csuthó Lajosné és még számosan.

ÉRTESÍTÉS.

A Szentes városi által fentartott tanyai iskolák f. évi zárvizsgálatai a következő napokon fognak megtartatni:

a nagy- királyszéki iskolában jun 9-én d. e.	
a ecseri	10-én d. e.
a kajáni	10-én d. e.
a kis tókei	11-én d. e.
a donáti	12-én d. e.
a derekegyházi	12-én d. e.

Mely vizsgálatokra a t. szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghívja

az iskolaszéki elnökség.

Irodalom.

Népies füzetek. Arany László régi óhajátja, hogy boldogult atya legnépszerűbb művei valóban a nép olvasmányává váljanak, tehát az úgynevezett ponyva irodalomban helyet foglaljanak. Óhajátának megfelelően, oly kiállításban, alakban, nyomtatásban, aminő a T a t á r P é t e r - f é l e népies gyűjtemény, de mégis oly képekkel, melyek megtartva a nép által megszokott modort, a jobb izlésnek is megfelelőek, R á t h M ó r népies könyvkiadónknál e művek most népmes kiadásban jelennek meg és pedig: A r a n y J á n o s „T o l d i - j a . B o l t i á r a c s a k 8 k r . ! „ S z e n t L á s z l ó f ü z e t e . B o l t i á r a c s a k 4 k r . ! „ E l s ő l o p d ű s . B o l t i á r a c s a k 4 k r . ! „ J ó k a ö r p á g e . B o l t i á r a c s a k 4 k r . ! E d d i g „T o l d i “ legolcsóbb kiadásának ára 40 k r . volt. A többi 3 népies elbeszélés pedig csak 2 frtos kötetben volt kapható. A nép művelődésére való tekintettel felhívja tehát a nevezett könyvkiadó a kulturális egyleteket, népköröket, földesurakat, tisztartókat, körjegyzőket, szolgabírókat, néptanító urakat stb. figyelmét ezen minden anyagi hasznát kizáró vállalatra és a halhatatlan művek pottom árára. Valóban jól tesz a néppel, cselekedéssel, ki hatáskörében e műveket terjeszti, hisz először történni, hogy magyar klasszikus a ponyvára kerül. A füzetek közül eddig az első: T o l d i került a könyvpiacon, illetőleg a ponyvára is miután annak kiállításáról meggyőződünk, hogy itt egy hézagpótló, eléggé nem pártfogolható vállalat állunk szemben, melegen ajánljuk azt az illetékesek szíves figyelmébe. A füzet R á t h M ó r könyvkiadónál Budapesten, Haaspalota rendelkezésére meg, de minden egyéb könyvkereskedésben is kapható.

„A HÉT” pünkösdi száma három nagyobb szabású cikk által vonja magára figyelmünket. Balogh Pál, ez első rangú publicistánk „Tüzes nyelvek” cím alatt a parlamenti szóoklat hanyatlásáról írt egy időszerű kis tanulmányt. Mezei Ernő Kossuth Lajosról rajzolt egy rendkívül poétikus képet és Palágyi Menyhért találó satyrával persifalálja az akadémia érzéklényét a modern élet és túlzott kegyeletét múlt századbeli jelentéktelen nagyságok iránt. — A novellisták részét egy „Két szöke asszony” című érdekfeszítő novella és Malonyay rajza képviseli. A versek közül kiemeljük Tóth Kálmán egy kiadatlan költeményét, Temérdek és Jékei Aladár verseit stb. Az érdekes és változatos lapot a már följegyzetes olvasónk figyelmébe ajánlani. Iseri azt minden művelt ember. — Szépirodalmi heti lapjaink közt ma első helyen áll. Sablonhoz nem ragaszkodik. Minden új száma egy befejezett egész. A címlapja egy rendkívül érdekes és szép arckép, Auersperg Aglaja hercegnő, a királykisasszony hajdani játszóársának fényes kivitelű arcképe díszíti.

„A HÉT” előfizetési ára: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Előfizetési pénzek „A HÉT” kiadóhatalába: Magyar Indományos Akadémia-palota, küldendők.

Ármentesítő társulati közgyűlés.

Hód Mező-Vásárhelyen tegnap, május hó 31 én tartotta a körös tiszta-marosi ármentesítő társulat rendkívüli közgyűlését Hódmezővásárhely város közgyűlési termében, mely gyűlésre a társulati érdekeltség szép számban jelent meg. Az általunk már közölt tárgysorozat különben indokoltá is tette ezen érdeklődést, mert a többek közt ezen közgyűlés intézkedett a volt kormánybiztos-

ság számadásai ügyében kiküldött bizottság jelentése tárgyában. A közgyűlés lefolyását egyébként részletesen a következőkben adjuk:

Gróf *Károlyi* Tibor elnök pontban 9 órakor a közgyűlést megnyitja s amennyiben a társulati ügyész *Szathmári* Ede, betegsége miatt a közgyűlésre meg nem jelenhetett, jegyzőkönyv vezetésére *Nyári* László társ. fogalmazót kéri fel. Kéri továbbá a közgyűlést, jegyzőkönyv hitelesítésre közgyűlési tagokat kiküldeni, s ajánlatára a közgyűlés *Fekete* Márton főigazgatót, *Ipsina* Ede és dr. *Mátffy* Ferencz közgyűlési tagokat küldi ki.

Ezután a tárgysorozat első pontjával felvett jelentés olvastatott fel a műszaki árterfejesztésről és a közszemlére kitélt alkalmából beadandó panaszok, illetve felszólamlások elintézésre tárgyában. A felolvasott és a központi választmány által elfogadásra ajánlott főigazgatói jelentés szerint, a műszaki árterfejesztés — a folyamatban lévő kataszteri kilgaztás miatt — H. M. -Vásárhely, Szentes és Makó kivételével már minden, a társulat kötelekbe tartozó, közszemlére nézve teljesen befejeztek, s az említett városokban is oly annyira előhaladt, hogy 6—8 hét alatt befejezhető s így a műszaki árterfejesztési munkálatok ez évi augusztus hónap már közszemlére kitéhetők lesznek. Miután azonban az egyes érdekeltek által ellene tehető kifogások elintézésére s különösen annak végleges eldöntésére sem törvényben, sem miniszteri rendeletekben, sem az alapszabályokban semminemű intézkedés nincsen, a főigazgató javasolja, hogy a földművelésügyi miniszter felíratilag kéréssek fel, egy a miniszterium kebeléből és a társulati érdekeltségéből alakítandó bizottság kiküldésére.

E tárgynál *Hegedüs* Mihály mezőberényi érdekeltségi tag azon okból, mert még a közgyűlés nem intézkedett a kirovásoknak a műszaki árterfejesztés alapján leendő eszközöse iránt s ennek dacára az 1890 ik évre már ennek alapján eszközözítetett a kirovás s miután az a műszaki árterfejesztés még nincs végérvényesen megállapítva, sőt a tendő felszólalások folytán azon még tetemes változtatások eszközözíthetnek s így már formai tekintetből is sérthetesen ezen intézkedés, indítványozza, hogy a kirovás egyelőre csak a régi alapon eszközözíthessék.

Fekete Márton főigazgató hivatkozással arra, hogy a közgyűlés már több ízben sürgetté a kirovásoknak a műszaki munkálatok alapján eszközözését, azonban az mind eddig a miniszter ellenzésén múlt el, míg végre a múlt évi október hónap megtartott közgyűlés határozata folytán a miniszterre. intézett felterjesztésre nem ellenezte az árterfejesztési műszaki munkálatok alapján a kirovás eszközözését, miért is kötelességének tartotta a kirovásokat 1890 re, már ennek eredménye alapján eszközözötténi annyival inkább, mert a társulattól roszhiszemű eljárás volna, a 60 ezer holdat meghaladó s ártérbe nem tartozó földet is ártéri kirovással terhelni. Ennélfogva kéri az indítvány mellőzésével a javaslat elfogadását.

Bánfi Gyula és *Garzó* Imre felszólalásait után a közgyűlés az indítvány mellőzésével a központi választmány javaslatát elfogadta.

A körösmenti belvizrendezési tervek és a körösi töltésekbe építendő zsilipek tervei tárgyában kiadott földművelésügyi miniszteri rendelet és ennek kapcsán *Rupcsics* György társ. főmérnök előterjesztése a közgyűlés által egyhangúlag elfogadott s ezzel a tárgysorozat második száma is elintézett.

Térszűke miatt, közgyűlési tudósításunkat, a jövő számban folytatjuk.

Légyvesztő.

E szellemduskalkodó címen válaszol dr. *Ecséri* Lajos izr. hitközségi elnök a „*Szentesi Lap*” f. évi 63 ik számában azon

cikkemre, melyet a szentesi zsidó hitközség f. évi május hó 21-én tartott közgyűléséről írtam lapunk f. évi 43-ik számában s mert légyvesztőt ír, hát szerencsésen el is vesztí magát cikkével a saját otronbaságaiban.

Megvallom, el voltam rá készülve, hogy dr. *Ecséri* Lajos mázsás gorombaságokkal, de egy szemernyi érvvel sem fog előállani és örömmel látom, hogy e föltevésben nem csalatkoztam.

Hiszen szokva van már ahhoz az egész közönség, hogy ami a „*Szentesi Lapban*” elölünk megjelen, legyen az bármiféle ügyben irva, — hát az bizony sohasem meggyőző érv, sohasem tárgyilagoss igazság, hanem rendszerint durva gorombaságok, pszizkolodások zagyvaléka, melyet többnyire azok engednek meg maguknak, akik tudják, hogy őket bizony senkiesem fogja ezért, a tisztesség és lovagiaság útján felelősségre vonni.

Igy tesz dr. *Ecséri* Lajos zsidó hitközségi elnök is.

Nem bizonyosodik meg arról, hogy én irtam-e lapunkban mindazt, mi a zsidó hitközségnél próbaszónoklatot tartott némely rabbi ellen íratott, de azért nekem ront érte, mint bolond borjú az anyjának.

Láthatta, hogy az ő általa pártolt dr. *Elszász* ellen írt és általa idézett cikk alá a dr. *Kardos* neve volt irva, de azért engem fecskeendez végig dűhe tajtékával; a szerkesztőség álláspontot foglal az *Emke* ügyben: dr. *Ecséri* vad hazafisága szegénységemet hurcolja meg ezért is. Tudnia kell ha valamit ír ez ügyben, hogy hitközségi adómat, ha akkori nyomott anyagi helyzetem miatt késedelmesen is, de mióta Szentesen lakom, mégis mindig befizettem — ez azonban ő előtte, ki gazdag házassággal bele csepent a vagonba, mint légy a tejfűbe, épkébejtő bűn, melyből kifolyólag azt hazudja, hogy kibujtam a fizetés alól. Tudja, hogy a hitközs. jegyzői állás betöltésekor nem kértem a kegyelt, sőt kijelentettem előtte, hogy nem fogok a képviselőik egyikénél sem kili cselni (igaz, hogy ő ezt a *szentesi hitközség* elnök alkakalásakor megselekedte) — de azért hazugsággal áll elő ez ügyben is. Saját durva önye közvetlen környezetében talánba könnyű szerezni olyant, aki nemcsak a tozók, de sikeresen tud a hitelekhez rovasára a fizetési kötelezettség alól is kibujni — ő azonban engem vel megszégyeníteni azzal, hogy adósságotam megfizettem. A nevé 50 krajcárért vette, de ezt másnak megselekednie tilos. Hogy aztán ő a nevével és teste lelkevel többet ér-e? — Hát azt hiszem, ha egy kissé magába száll és saját kedves bőrért megtagogatja: alighanem úgy fogja találni, hogy annyit sem ér.

De dr. *Ecséri* Lajos mindezét megtehette, mert amint mindabban, amit szegénységemről felhozott, tisztességes ember soha sem fog ojasmit földfedezni, mi reám erkölcsileg megbélyegző, addig ő maga nagyon jól tudja, hogy olyan embertől mint dr. *Ecséri* Lajos, ki a „*Csongrád megyei hitközség* elnök”-nél 1888-ban egy hírhedt sorsolást akart inszvetkeztetni, mely miatt *Balogh* János szocietározi igazgató a qualifikálhatlanság vádjával illette, amiből kifolyólag aztán nevezett igazgatóval egy kis furcsán elintéztett afférje is volt; olyan embertől, mint dr. *Ecséri* Lajos, kinek nyílt közgyűlésen vágja a szemébe dr. *Pollák* Sándor hitközségi képviselő, hogy — ha van a hitközségnek szennyese, úgy abban a legugyobb rész

az elnököt illeti s hogy éppen ez az elnök az, akitől legkevésbé fogad el leckét a tisztesség dolgában; olyan embertől, mint dr. Ecséri Lajos, aki egy általa szított ádáz kortesharc után egyik ellenfeléhez ment békét kunyorálni, aki által azonban visszatartott; olyan embertől, aki miundezt szó nélkül zsebreavágja és továbbra is — minden rehabilitáció nélkül — megüli az elnöki széket, sem én, sem más tisztességes ember, legyen az bár földhöz ragadt koldúszegegy — soha elégtételt kérni nem fog.

Mert a hízalásra zánt állatokat ugyan ma is húskul, hájuk szerint becsülik, de az az idő elmúlt, amikor az embert is vagyona szerint becsülik és minden durvaság, otrombaság csak a szerint megy sértés-számba, hogy kitől ered.

Hogy dr. Ecséri Lajos *elég kegyes* lesz, ezentúl a helybeli lapokat a zsidó eklézsia közgyűléseire meghívni: hát ezt a kegyet minden önzetelen lap visszautasítja, mert jól tudja, hogy ily gyűlések nem megjeleni, az *elnöki kegyes meghívó nélkül is jogában áll*. Persze, dr. Ecséri Lajos, ki ügyvéd letére a maga jogkörével soha sincs tisztában, ezt nem is tételezheti föl, amint hogy az is értelmetlen lesz előtte, hogy a szerkesztőségek nem kérik ki az ő tanácsát arról a való nézvést, hogy tagjaik közül ki melyik gyűlésen vegyen részt.

Ezek után a daliás természetű, dehog járású dr. Ecséri Lajos lehet miattam még ezerszer durvább és otrombább is — ezzel csak a saját lelki

szegénységéről állít ki újabb bizonyítványt, de meg nem sérthet s lehet, hogy az én 15 évi hírlapiról működésem nem fog korszakot alkotni a hírlapirodalomban; de az bizonyos, hogy dr. Ecséri Lajos elnökségének ideje igenis korszakot fog alkotni a szentesi zsidó hitközség történetében: a léha durvaság, otrombaság, erőszakoskodás és erkölcsi hanyatlás korszakát.

Bánfalvi Lajos.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot a földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések alapján, május hó 20 tól 26 áig bezárólag a következő volt: A mult heten csekély kivétellel az országban szárazság és nagy hőség uralkodott, helyenkint nagy záporokkal és széllel. A vetések, főleg a tavasziki, jóformán mindenütt megsíny lettek a kedvezőtlen időjárást; az ősziakra is káros hatással volt, amennyiben a rozsda terjedését is előmozdította. Az őszi buza ez idő szerint még jól áll, de sok helyen rozsdás s ez valószínűleg károsan fog hatni a szem kifejedésére; tavaszi buza meglehetősen, helyenkint azonban gyenge; az ősziak többnyire kihanyták már a kalászt, sőt az Alföldön és a Duna jobbpartján már csaknem el is virágoztak. Az őszi rozs ritkább ugyan, mint a buza, de azért jó középserűnek jelezhető, melyelyel közszel rozsdalepett, de ez csak a levelekre szorítkozik. A rozs többnyire elvirágozott, magas és szép nagy kalászt hajtott, minőségileg is jól fog fizetni. A tavaszi rozs gyengébb termést fog adni mint az őszi, átlag azonban az őszi és a tavaszi jó középserű termésre nyújt kilátást.

Az árpa — főleg az őszi — kielégítőnek, sőt jónak mondható, tavaszi sokat hanyatlott, gyenge; férgék, csigák sok helyen pusztítják, gazos és rozsdás. Az árpa hanyatlott főleg a Tisza jobb partján, javult az erdélyi vármegyékben. A zab általában véve kissé hanyatlott, már a mult heten is gyengén állott, de most közel 10 — 15%kal gyengébben áll; a szárazság és hőség megviselte. A zabban sok helyen a gaz befészkelte magát s az alacsonyabb vetést lenyomja; rozda is terjed benne szorványosan, itt ott pedig férgék és csigák pusztítják. — A repce átlag közép és jó középserű termésrel fog fizetni, jól áll Tengeremgyében, nehöl már kaszálják. Tengeri jól fejlődik, kapálják, nehöl azonban az ürgek és férgék sok kárt okoznak benne.

Nyilttér.*)

Ezen lap f. évi 44 ik és jobb sorsra érdemes számában, Paksi István neve alatt egy nyilatkozat jelent meg. Ilyen förtelmes rágalmak hulmaza sem tartalma, sem szerzője tekintetében nem méltó arra, hogy eile védekezem; aki az én családomat és nyilatkozó urat ismeri az tudja, hogy ki és mi ez az úr! Most azonban túl löit a csón, mert *öntudatlan* nyilatkozata folytán ellene a bűnvádi följelentést megtettem. Végül kijelentem, — és ez utolsó szavam — hogy én nyilatkozataimért helyt állók, és nem *retirálók* meg mint ő, a szegény tatár.

Öz. Dalogh József.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelőséget a Szerk.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Matéffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

HIRDETMÉNY.

Szentes város számvevői hivatalában a folyó évi június 5 től június 20-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt a következő megvizsgált számadások lesznek az 1886. évi XXII. t. c. 142 § a értelmében közszemlére kitéve:

1. a vasútépítési pénztárról vezetett és készített számadás;
2. az iparsikolai bizottság 1887 8-ik tanévről vezetett számadása;
3. az 1888. 9 ik iskolai évről vezetett számadás;
4. az 1888. 9 ik évben a gimnáziumi pénztárról vezetett számadás;
5. az 1886., 1887., 1888. és 1889. évi községi és végrehajtási költségekről vezetett számadások.

Szentes, 1890 május 31.

GYÓRI FERENC, h. számvevő.

1277/a. ü. 890.

Hirdetmény.

Azon adózók, kiknek egyenes adóhatáralak a 3 frtot meg nem haladja, figyelmeztetnek, hogy adóhatáralakukat, ezen hirdetés közzétételétől számítandó 8 nap alatt annyiaval inkább fizessék be, mivel az intés mellőzésével a 8 nap eltelte után a végrehajtás másod és harmadfoka fog ellenük fogantatva vétetni

Városi adóhivatal

Szentes 1890. május 30.

TÓTH KÁLMÁN,
adóügyi tanácsnok.

Hirdetmény.

Az alföldet veszélyeztető sáskák kiirtásának vezetésére, miniszteri biztostól kiküldött Báró Fiáth Miklós miniszteri osztálytanácsos úr az alsó és felső csordajárású sáskalepelt területeket folyó évi május 29-én megsejmelvén, az ott talált sáska mennyiségét határozottan veszélyesnek találta, kiirtásukra közérő felhasználását rendelte el; minekfolytán az előjáróság a közérő kirendelését a mai napon már megkezdte. A kik tehát a kirendelést megkapják, e helyen is felhívotnak, hogy a kellemetlenségek kikerülése végett a kitűzött helyen és időben pontosan jelenjenek meg.

Szentesen, 1890. május 30.

Sarkadi Nagy Mihály,
polgármester.

A ki nem tudja,

hogy a sok hirdetett gyógyszer közül melyik **feleine** meg **leginkább** betegségek, az kérje azonnal levelező-lapon Richter kiadótézetétől Lipcseben, a képpel ellátott „A Betegbarát” című könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálaíratok bizonyítják, hogy a művészekben foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerültek a haszontalan pénzkidrást, hanem még a **vágyva-vágyott gyógyulást** is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

Minden könyvkereskedésben megrendelhető a pályadíjat nyert és 20 kiadást ért műve dr. Müller egészségtügyi tanácsosnak:

a meglazult ideg- és ferferőröl.

Portmentesen, borítéka zárva 60 kr értékű postabélyeg vétele után szét-48-17 küldi:

Bendt Eduárd, Braunschweigban.

Géptulajdonosok szives figyelmébe

ajánlom, hogy nálam acéldobsinek, dobszivavarak, gőzfeszmerő (monometer) feszmerőrcsapok, valódi angol gépszijak, varrószijak, szijcsavarak és ehhez való kulcsok, szijcszegecs, (nitszeg) veresréz és cinből, lyukasztók, gumilemez, csövek és karikák, valódi amerikai asbest, olajozó- és vízmutató üvegek, kendertömlők, csőkefék és gépolaj, mint szintén egyéb, a gépek felszereléséhez szükséges tárgyak

nagy választékban, gyári áron kaphatók.

Ugyszintén megrendelésre

bármily gépek és géprészeket

gyorsan és pontosan szállítok

Szentes, 1890. június hó.

Tisztelettel

GUNSZT LIPÓT,
vaskereskedő.

Öltözék-szövetek

Pervien s doszkig a magas papságrészre szabályzat szerinti szövetek a cs. és kir. hivatali egyenruhák, veteránusok, tüzők, tornaegyletek és más egyenruhák részére.

Billiárd és játékasztal szövetek, Lóden, vízhatlan vadászkabátokhoz, mosószővövek, utazó plédok 4 frtól 12 frtig stb. Mindez sokkal jutányosabban, mint bárhol és csak a legjobbnál, kitérő minőségben.

Stykarovszky Janos Brünben.

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztóraktára. Minták bérmentve. A t. szabómester urak részére a legzadagabb választékú mintakönyvek. 10 fíton föltöltött megrendelések pórtmentesek. 200,000 fíton állandó raktárban és világforgalmi üzletben mellett önkénytel érthető, hogy sok maradék halmozódik föl és minthogy ezekből lehetetlen mintát küldönnem, így nem tetsző maradék rendelémeket visszaveszem. becserelem, vagy a pénzt küldöm vissza. A szín, hosszúság és ár megnevezése az ill. maradékok megrendelésénél föltétlenül szükséges!

Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven. 20-16

Megrendelési cím

**Dreher Antal-féle kivite-
li palacksör**

DIETRICH és GOTTSCHLIG

BUDAPEST

vagy **DREHER ANTAL** Kőbánya.

Csakis teljesen leülepedett, tehát tükörszerű kivitelei sör szétkélő, folyton friss ívvel töltésben. a minőség hamisítatlan volta mellett kezesesség vállaltatik.

Nagybani fogyasztóknak jelentékeny árendmény.

Árjegyzékek mindenfelé ingyen és bérmentve.

Miután gyakran megtörténik, hogy idegen köztiményű és gyöngébb minőségű sörök „Dreher Antal kivitelei sör” cím alatt forgalomba hozatnak, a t. ez. Dreher-féle kivitelei sör fogyasztóknak a hatóságilag oltalmazott ívegeimkét, melyen a **Diétrich és Gottschlig** név követkei kell hogy rajta legyen, kiváló figyelmükbe ajánljuk. 6-5

Felismerés!

Nagy nyeresémesélyek a legnagyobb biztonság mellett.

Meghívás a budapesti bankgyesület részvénytársaság által létesített **alkalmi sorsjegy-társaságnál**

500 állami, és oszt. magyar bélyeggel ellátott magánsorsjegyekről való részvételre. Nyeresémszég 16 milliótól több! Nagyon kedvező csoportosítás. Kitérő nyeresémesélyek csak 3 frt havonkénti befizetés mellett.

Ügynökök kedvező feltételek mellett alkalmaztatnak

Ajánlatok intézendők a **Budapesti bankgyesület részvénytársaság**hoz.
Budapest, Erzsébet-tér 18. sz.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

vegyelmzeve dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.

Ő fensége József főherceg asztalán rendes itallal szolgál.

A nyiva a bel- és külföldi számos orvosi tekintély által föleg a lelegzési, emésztési-szövetek károsítás hátrahagyott falmaradékait, halmozott gőggyel, a Riechthits-árvány, veses- és hólyag-nyájakokat, ep úgy használható a legokosabb és legbiztonságosabb gyermeknek megvédi a túlságos gyomor-savanyú képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gőzlag szén-sav tartalma folytán ezen a HIG savanyuvize a legkellemsébb ízű, izel bír s borral használva igen nagy keletnek örvend.

Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvízről akár borral, gyógyvizek, vagy tisztán mint asztali-vegyelmezéssel használnák, kérjük az rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgáltattani. A nagyérdemű közönségnek ásványvizimkét szives jóindulatában ajánlja, maradtunk teljes tisztelettel az ÁGNES forrás kitérőlése Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárbán, fűszerkereskedésében és vendégléjében kapható. — Országos főraktár:

ÉDESKUTY L. és szerb kir. udvari ásványvíz-szállítónál
Budapest, Erzsébet-tér 8. szám.

Borral használva kitérődjel kedveltségnek örvend

Máriazelli gyomor cseppek

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Utoléghetetlen hatáson az égetőgyulladás, gyomor gyengeség, búhos lehelet, savanyú felhőgés, szétrekedés, (Kolkak) gyomor lények, gyomor égés, gyomor homok és árák legyűlés, túlságos elnyálkásodás, szegesség, undor és hányinger esetében, használati a márkás gyomor cseppek, kemény széklet, székrekedés, az étel s állal túleredő gyomor kitérő, azaz a ledőlzéget, s egyvált lap, veses- és aranyeres hamadalsat. — Hay Bred úr, használati utasítását egjtt 40 Kr. kitérő ívvel 70 Kr. Kiszponit székletét ráktár: Brády károly gyógyszerárkeremiser Morva ország.

Udás! A valódi Máriazelli gyomor cseppek sok telekén utanoztatnak s hamisítatnak, s ezért valóhik gyvamant csak azok megvásárlásánál, el, melyek ívvel, egy város, s a fenti vedőjeggyel ellátott papírra van csomagolva, s melyek mellette használati utasításban az is fel van tüntetve, hogy az Kremsterben, Gőzök II. könyvtárában nyomatottak.

Máriazelli Labdacsek

A Keménység és székrekedés ellen, ezek ut legjobbn hatásuknak bizonyítottatnak is, sokféle képen használatnak, tehát gőgök védelmében is védezőm kell a fenti vedőjegyre s Brády Károly, Kremsteri gyógyszerész név alá írásra, melyek minden vedőjeltől kitérők. Egy doboz ára 20 Kr., egy tekercs s dobozzal 1 frt. A penz költségek bevétele után, 1 tekercs 1 frt., 20 Kr., 2 tekercs 1 frt., 20 Kr., 3 tekercs 1 frt., 20 frt. ért., csomagolás és postabér mentesen kültetik meg.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacsek nem tífus szerek, a gyógyható anyagok általánosan összetétel minden használati utasításban fel van sorolva.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacsek kaphatók Szentesen: Podhradzky Ferencz úr a „Megrátó”-hoz Várady Lajos úr a „Hajna”-hoz és Jéhu Várady Lajos úr az „Angyal”-hoz című gyógyszerárárbán. Kúnczertárbán: Szilárdy Károly úr gyógyszerárárbán: Orosházán: Polczay Lajos úr gyógyszerárárbán.

LISZT!

Korpás-, szítált- és finom fehér liszt, házhoz szállítva, mindenkor a legolcsóbb napiarak mellett kapható alólírot I. tized 306. szám alatti házának bolthelyiségében, valamint túl a kurcái gőzmalmbán.

SONNENFELD SÁMUEL.

Rövid használat után nélkülözhetetlen fogtisztítószér.

A fogak szépsége | **GLYCERIN-FOG-CREME** (orvosrendőrileg megvizsgálva)

KALODONT SARG F. A. FIA és TÁRSA es. kir. udv. szállító Bécében.

Kapható minden gyógyszerárában és illatszerekkereskedésben. Darabja 35 kr. Szentesen kapható id. Várady Lajos gyógyszerárárbán.

10-7

Járdatégla

gyalog- és kocsitú burkolásra 10 évi jótállás mellett is kapható **Z S O L D O S FERENCZ** téglagyárában.

SCHLICK-féle Vasöntöde és gépgyár részvény-társaság Budapest.

Gyár és irodák:

VI., külső váci-út 1696./99. sz.

Városi iroda és raktár:

VI., Podmaniczky-útcza 14. sz.

ajánlja a cséplési időnyre kitűnő szerkezetű

gőzcseplő-készületeit, locomobiljait,

és vaskeretű
gőzcseplő-gépeit,

továbbá

járgánycseplő-

készületeit.

gabonatisztító rostait

(Baker- és Vidats-rend-
szer) és konkolyozóit.

Készletben vannak:

Eredeti kéveköti- és marokrakó arató-gépek, eredeti amerikai
fűkaszálo-gépek, szénagyűjtők, stb.

SCHLICK-féle szab. 2 és 3-vasú ekék,

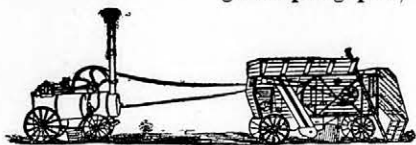
szab. Schlick-féle mélyítő-ekék, mélyítő-ekék onvezetekkel, ered. Schlick- és Vidats-fele
egyvasú-ekék, talajmivelő eszközök, boronák és rogtörők.

Szab. Schlick-féle „Haladás” sorbavető gépek

szórvavető-gépek. — Takarmány készítő-gépek, daráló, morzsolók,
Grömmalmok és olajmalom-berendezések.

Legolcsóbb árak. — Előnyös fizetési feltételek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bér-
mentve.

Harkányi
gyógyfürdő.

HARKÁNYI GYÓGYFÜRDŐ

Harkányi
gyógyfürdő.

MAGYARORSZÁG, BARANYAMEGYE.

Fürdőidény: május hó 1-től szeptember hó 30-ig.

Az osztrák-magyar birodalomnak ezen vizgazdag legmelegebb és
legerősebb kénforrása a legsikeresebb eredmények által hirasvét már meg-
állapította, amit igazol az évről-évre szaporodó venlégék száma.

Ezen 62,5 és 64 C. fokú természetes ártézi kénforrások kitűnő
gyógyítási hatással bírnak csúszos, köszvény, görvélly, idült bőrkütyökre
aranyér, női bántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések, dagadtok, higá-
nyos gyögyeszek által okozott mérgezésekre, továbbá máj, lép, általában mi-
rigy dagadatokra, nehéz hallás, idült szemhéjak s ivarszerű bántalmak ellen.

Figyelemre méltó újdonásul jelezhető, hogy közelebb egy díszes
svájci modorban épült káncsház és ebédlő, összekötve a fürdőszállodá-
val fedett csarnokkal — áll a t. c. közönség kényelmére használatára.

Az utazásra ajánlható Budapest-pécsi vasút, deli vasút, Budapest-
Kanizsa-baresi vonalon állomás: Pécs, altóldi vasút Eszék: át Villányig,
Mohács-pécsi vasút állomás: Villány. — Posta és távirtd állomás.

Bővebb felvilágosítást a legnagyobb készséggel nyújtanak Dr. Heller
József rendelő fürdőorvos és a fürdőbőrlelő Blümel Ferenc.

Harkány, 1890. évi május hóban.

Harkányi
gyógyfürdő.

6—5

A fürdőigazgatóság.

Harkányi
gyógyfürdő.

Értesítés.

Tisztelettel hozom a n. é. kö-
zönség b. tudomására, miszerint
mint minden évben, úgy most is
elfogadok jó házból való leányokat
mérsékelt díj fizetése mellett
fehér női kézimunkák
u. m. szabás, himzés és minden e
szakbavágó munkák tanítására;
úgyisint jutányos munkadíj
mellett női fehérnemű kelengyek
készítését is elvállalom.

Magamat a nagyerdemű kö-
zönség figyelmébe ajánlom

tisztelettel

Kurcz Jakabné sz.:

Berger Lujza.

A SZENTESI ÁRATÓ ÉS VASÁRNYOSZÓ
GÉPGYÁR
Fűtisztelező Benedek rendi atyái
**Fogvize, Fogpera
és Fogpastája**
2 arany arón. 1890. évi máj. hó 1-től 1894
A legmagasabb kitüntetéses
Feltalálattal 1873. évi máj. hó 1-től 1894. évi máj. hó 1-től
1873. évi máj. hó 1-től 1894. évi máj. hó 1-től
prior által.
A fűtisztelező benedekrendi atyák
fogvizeinek használatát, naponta kétszer
csupát vizbe véve, megoldásig a
gyógyítja a fogak erősödését, meggyógyítja
fehérlegést és száladozóit, különösen a
menyében a fűtisztelező atyák
aróni a teljesebb egészsé-
gessé változtatja.
A Szentesi fogvizek
teljes óraszámban, minden
órák után egy óráig
practicus készítménye-
re figyelmeztetjük, ha-
nyak a legelső gyögy-
szert és a fogvizek ellen-
egyenlő óvszeret kopu-
zik. »

A ház megalapítását 1807. ben.
Vasárnapok: 106 és 108. utca. Preis-é-Segny
BORDAUX
Készítők minden nagyobb illatszertésnél, gyógyszerészeknél és a legelső kereskedőknél.

Főnyeremény
esetleg
500,000 márka

Szerencse-
jelentés.

A
nyeremények
az állam
biztosítja.
Első húzás:
június 12.

6—4
**Meghívás
a nyeremény eshetőségében való
részvételre,**

a Hamburg által biztosított nagy penszor-
solásban, amelynel

**9 millió 553,005 márka
mulhatlanul nyereményre esik.**

Ez előnyös penszorolás nyereményei, mely-
nél tetszerint csak 100,000 sorsjegy van kibő-
csátva, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 m.

Főnyerem. 300 ezer m.	56 nyér. 4 5 ezer m.
1 nyerem. 200 " "	106 " 4 3 " "
1 " 100 " "	203 " 4 2 " "
1 " 75 " "	6 " 4 1500 " "
1 " 70 " "	696 " 4 1000 " "
1 " 65 " "	1060 " 4 500 " "
2 " 60 " "	20 " 4 300 " "
1 " 55 " "	120 " 4 200 és 150 m
1 " 50 " "	30930 " 4 148 m
1 " 40 " "	7994 " 4 127,100,94 m
1 " 30 " "	9054 " 4 67,40,20 m
8 " 15 " "	összesen 50,200 nyér.
20 " 10 " "	

mely nemhogy rövid hónap alatt, 7 ciklusban bi-
zonsosan kisorsolhatók.

Az I-6 osztályú főnyeremény 50 ezer
márka, mely a II-6 osztályban 55 ezer, a III-
ikban 60 ezer, a IV-ikben 85 ezer, a V-ik-
ben 70 ezer, a VI-ikban 75 ezer, a VII-ikben
200 ezer, a főnyereményben 300 ezer, és eset-
leg 500 ezer. márkára emelkedik.

Az első nyeremény sorsolásánál,
mely hivatalosan f. évi jun. 12-ére van
megállapítva:

egy egész eredeti sorsjegy csak 6 Márka

— 3 frt 50 kr.

egy fél eredeti sorsjegy csak 3 Márka —

1 frt 75 kr.

egy negyed eredeti sorsjegy csak 1 1/2 Márka

— frt 88 kr.

és ezen az állam által biztosított eredeti
sorsjegyek (nem által licenzyék) az állami
címrel ellátott sorsolási terv mellékleté-
vel, az értékek bementestett beküldése
után meg a legtávolabb eső vidékre is szet-
küldenek.

A részvevők mindegyike, közvetlen a
húzás megtörténte után, minden felszámolás
nélkül kapja meg tőlem a hivatalos sorsolá-
sági jegyzéket.

Alamcímrel ellátott sorsolási ter-
vet, mely a 7 osztályba osztott nyeremé-
nyek felosztását tartalmazza, előre
díjmentesen káldok.

**A nyeremények befizetését és
szétküldését**

közvetlen az érdekeltek magam részéről
a legnagyobb pontos-ágal és a legszigor-
rub tőkertartás mellett.

Megrendele-ek egyszerűen pos-
tautalványgyal vagy ajánlott levelelben es-
közölhetők.

A közeli álló húzásra való tekintettel
tehát, a megbízások azonnal és legkésőbb
a f. év június 12-ig

egész bizalommal intézendők

Sámuel Heckscher sen.,

bank- és váltóüzletéhez Hamburgban.

Hirdetmény.

Néhai GYARMATI LAJOS ÖRÖ-
KÖSEI I. tized 133. sz. kurcaparti há-
zuk, 17 hold ónóti föld és 1248 négy-
szögöl nagyhelyi szőlőjük kedvező fel-
tetelek mellett örök áron eladó.

Értekezni lehet GYARMATI LA-
JOSNÁL I. t. 133. sz. a. 3—3

4—4 **Házeladás.**

Az izraelita templom átellenében
levő, Lövi Márkus-féle, jelenleg Fischer
Pál tulajdonát képező I. tized 501. szám
alatt levő ház szabad kézből eladó.

Bővebb értesítéssel, az eladással
megbízott Hajduska Albert szolgál.